

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญ

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๐/๒๕๕๙
เรื่อง มาตรการป้องกันการนำช้างป่ามาสวมสิทธิเป็นช้างบ้าน

๑. ความมุ่งหมายของกฎหมาย

เนื่องจากประเทศไทยเป็นภาคีสัญญาคืออนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ จึงต้องมีมาตรการเร่งรัดในการดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการแห่งชาติ ในเรื่องการป้องกัน ระวัง และปราบปรามการนำช้างป่ามาสวมสิทธิเป็นช้างบ้าน เพื่อไม่ให้ประเทศไทยถูกระงับการนำเข้าและส่งออก สัตว์ป่าและพืชป่าตามบัญชีอนุสัญญา CITES ซึ่งมีผลต่อเศรษฐกิจและความน่าเชื่อถือของประเทศ

๒. สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย

๒.๑ กำหนดมาตรการการดำเนินการเก็บตัวอย่างเลือดตรวจสอบพันธุกรรม (DNA) โดยให้ กรมการปกครอง กรมศุลกากร และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชดำเนินการร่วมกัน (ข้อ ๒ และข้อ ๓)

๒.๒ ให้เจ้าของช้างนำช้างที่อยู่ในความในความครอบครองทั้งที่จดทะเบียนและยังไม่ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ ไปเก็บตัวอย่างเลือดสำหรับตรวจสอบรหัสพันธุกรรม (DNA) (ข้อ ๒)

๒.๓ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ กระทรวงมหาดไทย ร่วมกันพิจารณาออกกฎหมาย เพื่อกำหนดมาตรการในการคุ้มครองช้างไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ข้อ ๔)

๒.๔ เจ้าของช้างที่ไม่ได้นำช้างมาเก็บตัวอย่างเลือดเพื่อตรวจสอบรหัสพันธุกรรม (DNA) ภายใน ระยะเวลาที่กำหนด และช้างที่ไม่ได้สืบพันธุ์มาจากช้างที่ขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะให้ถือว่า ช้างนั้นเป็นช้างป่าและให้ตกเป็นของแผ่นดิน โดยให้ผู้ครอบครองส่งมอบช้างให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (ข้อ ๕ และข้อ ๖)

๓. บทบัญญัติเพื่อคุ้มครองช้างและประชาชน

๓.๑ เพื่อเป็นการคุ้มครองกรรมสิทธิ์ให้แก่เจ้าของช้าง และเป็นการป้องกันการลักลอบการนำช้างป่า มาขึ้นทะเบียนสวมสิทธิจดทะเบียนทำตัวรูปพรรณ

๓.๒ ให้สามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกกฎหมายเกี่ยวกับช้างขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นมาตรการ ในการคุ้มครองช้างไทย